

Årsrapport for 2009

Årsberetning for 2009

Norsk institutt for vannforskning (NIVA) er et nasjonalt forskningsinstitutt som utfører forskning, undersøkelser, utviklingsarbeid og utredninger knyttet til ferskvann, marint miljø og renseteknologi. NIVA ble opprettet i 1958, og er i dag en stiftelse med et styre oppnevnt av Miljøverndepartementet (MD), Norges forskningsråd (NFR) og NIVAs ansatte. NIVA har hovedkontor i Oslo og avdelingskontorer i Bergen, Grimstad, Hamar og Trondheim, samt en storskala marin forskningsstasjon ved Drøbak.

I 2009 hadde NIVA fire forskningsbaserte datterselskaper. Akvaplan-niva AS i Tromsø, AquaBiota Water Research AB i Stockholm, Sverige, NIVA Chile SA, Puerto Varas, Chile og Geomor-NIVA Spoo i Gdansk, Polen. I 2009 overtok stiftelsen NIVA den resterende aksjeposten i Akvaplan-niva slik at NIVA nå eier 100 % av aksjene, og i januar 2010 avviklet NIVA sitt eierskap i Geomor-NIVA Spoo. NIVA eier innovasjonsselskapet NIVA-Tech AS, som har flere hel- og deleide datterselskaper.

Etter to åremålsperioder som direktør, har Odd Skogheim gått over i annet arbeid i NIVA. Greta Bentzen ble ansatt som ny administrerende direktør i 2009, og tiltrådte stillingen 1. februar 2010.

Strategisk utvikling

NIVAs samfunnsoppgave er å utvikle kunnskap som grunnlag for politikkutforming og viktige beslutninger i samfunnet. NIVAs brede kompetanse innen ferskvann og marint miljø, forskningseksperise og lange dataserier fra miljøovervåking har betydning for norsk næringsliv, offentlig forvaltning på kommunalt, regionalt og nasjonalt nivå og for Norges interesser i internasjonale fora.

Nasjonale overvåkingsprogram har i mange år vært en del av NIVAs sentrale oppdrag for offentlig forvaltning. Økt fokus på miljøstatus og klimaeffekter har resultert i at flere nye nasjonale overvåkingsprogrammer ble startet i 2009. Det forventes en økning innen miljøovervåking i årene som kommer.

Innovasjon og forretningsutvikling er et vekstområde for NIVA. Merverdi som skapes gjennom innovasjon skal brukes til egenstyrt forskning, og slik bidra til verdiskaping for samfunnet. Merverdien er også nødvendig for å kompensere for instituttets svake rammebetingelser.

NIVA har lang erfaring med internasjonalt forskningssamarbeid, og vil styrke deltakelsen i internasjonale forskningsprogram. Partnerskap med sentrale internasjonale forskningsmiljøer innen ferskvann og marin forskning blir prioriterte oppgaver. Strategiske prioriteringer skal ligge til grunn for NIVAs satsing innen EUs forskningsprogrammer.

CIENS

CIENS-samarbeidet mellom instituttene NIVA, Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR), Norsk institutt for luftforskning (NILU), Norsk institutt for naturforskning (NINA), Transportøkonomisk institutt (TØI), Senter for klimaforskning (CICERO) og Universitetet i Oslo (UiO) og Meteorologisk institutt (met.no) utvikler seg meget bra, men er fortsatt preget av mangel på finansiering. Det er imidlertid gjennomført flere prosjekter hvor det kreves helhetlig tilnærming og tverrfaglig samarbeid mellom samfunns- og naturvitenskap. Skal de kompliserte og alvorlige utfordringene samfunnet står overfor løses, må myndighetene i større grad benytte tverrfaglig kompetanse.

Partnerne i CIENS har inngått et tettere og mer forpliktende samarbeid, bl.a. ved å organisere samarbeidet gjennom et aksjeselskap, CIENS AS. Ambisjonene for CIENS skal ytterligere realiseres

ved å etablere et senter for tverrfaglighet, formidling, utdanning og innovasjon på toppen av CIENS-bygget. Senteret blir 920 m² og planlagt byggestart er sommeren 2010.

NIVAs nasjonale virksomhet

Det nasjonale markedet er av stor betydning for NIVA, og i 2009 har NIVA økt sin omsetning både fra sentral forvaltning og fra Forskningsrådet. I 2009 utgjorde forvaltningen 53 % (inkludert basisbevilgning), forskningsrådet, universiteter og institutter 26 %, industri og næringsliv 20 % og andre 1 %.

Overvåkingsprogrammer

Nasjonale overvåkingsprogrammer er en grunnstein i NIVAs virksomhet. Økt fokus på ”hvordan det står til med miljøet” har resultert i nye overvåkingsprogram de senere år. Internasjonalt samordnes miljøinformasjon gjennom det Europeiske Miljøbyrået i København (EEA), som igjen fører til økt samarbeid mellom ulike internasjonale konvensjoner både på marin side og på ferskvannssiden. NIVA er med i disse prosessene, både som partner i de konsortiene som utvikler kriterier, indikatorer og rapporteringssystemer (EEA's Topic Center on Water), programsenter for det internasjonale overvåkingsprogrammet for effekter av langtransporterte forurensninger (ICP Water) og som nasjonal delegat til møter under Oslo-Paris konvensjonen (OSPAR) og ICES og OECD. Dette gir en unik kompetanse og innsikt i internasjonal miljøforvaltning, og rammene for nasjonal forvaltning.

Drivkraften ligger i EUs såkalte vanddirektiv, som implementeres i Norge som en del av EØS-avtalen, samt EUs Marine strategi. Å innføre Vanddirektivet krever et omfattende overvåkingsprogram, og en stortingsproposisjon trekker opp retningslinjer for betydelig vekst i årene som kommer. I 2009 ble det startet flere nye nasjonale overvåkingsprogrammer, bl.a. et stort program om forurensningstilførsler til våre havområder. NIVA har prosjektledelse med Havforskningsinstituttet (HI), Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES), NILU og Strålevernet som partnere. Vanddirektivet krever en basisovervåking av et nettverk av lokaliteter, og et nytt program startet opp i 2009, med NIVA og NINA som partnere. Kartlegging og overvåking av biodiversitet i marint miljø har pågått noen år, og overvåking av biodiversitet i ferskvann er nå blitt et nytt overvåkingsprogram på NIVA.

Store samarbeidsprosjekter

4. februar 2009 ble Forskningsrådets nye flaggskip, Sentre for energi og miljø (FME), lansert. Dette er tidsbegrensede forskningssentre med konsentrert, fokusert og langsiktig innsats for å løse utfordringene på området energi og miljø. NIVA er med i to av de åtte sentrene. Dette viser at NIVA har en posisjon og kompetanse på viktige samfunnsmessige spørsmål. De to sentrene er:

- SUCCESS – SUBsurface CO₂ storage – Critical Elements and Superior Strategy. Senteret skal bidra til å finne gode og pålitelige måter å lagre CO₂ på. Det skal gjøres ved å se på ulike lagringsmetoder for CO₂, og hvordan CO₂ oppfører seg ved lagring i undergrunnen. Senteret skal også finne de beste metodene for å injisere CO₂, og for overvåking av at CO₂ holder seg i undergrunnen når den er lagret.
- CEDEREN – Centre for Environmental Design of Renewable Energy. Senteret skal videreutvikle vannkraft slik at den blir tilpasset fremtidens mer fleksible energisystem i samspill med andre fornybare energikilder. I tillegg skal senteret jobbe med miljødesign av annen fornybar energi, som i likhet med vannkraft også må ta hensyn til lokale miljøvirkninger.

Klimaeffekter

NIVA deltar også i andre store nasjonale samarbeidsprosjekter innen området energi og miljø. Et par eksempler er:

- CO₂-fangst og miljøkonsekvenser. Norge investerer hele 150 millioner kroner til forskning på fangst, lagring og transport av CO₂. NIVA har deltatt i samarbeidsprosjektet Utslipp av aminer

ved fangst av CO₂, fase 1, støttet av CLIMIT (NFR og Gass Nova). CLIMIT innvilget i 2009 støtte til fase 2 av prosjektet, med oppstart i 2010. NIVA deltar sammen med NINA, UiO og NILU, som leder prosjektet.

- Havforsuring. NIVA har gjennomført to prosjekter for Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) og Direktoratet for naturforvaltning (DN), henholdsvis om status og kunnskapsbehov om havforsuring knyttet til helhetlige forvaltningsplaner, samt utarbeidet en skisse for fremtidens overvåkingsprogram for havforsuring.

NIVAs internasjonale virksomhet

Myndighetene ønsker å styrke forskningen med tanke på økt deltagelse i internasjonalt forsknings-samarbeid. En økt andel av nasjonale FoU-midler vil bli kanalisert gjennom internasjonale prosjekter og programmer. NIVA har en sterk internasjonal profil og lang erfaring med internasjonalt forskningssamarbeid. Denne kompetansen skal utvikles videre for å øke NIVAs internasjonale virksomhet.

I et internasjonalt marked er samarbeidspartnere viktig. I 2009 ble samarbeidet styrket med utvalgte partnere på ferskvann og marin side som Svenska Miljöinstitutet (IVL) og French Research Institute for Exploitation of the Sea (IFREMER). I tillegg har NIVA en samarbeidsavtale med Joint Research Center (JRC) i Italia og et velutviklet samarbeid med partnerne i EurAqua (European Network of Freshwater Research Organisations).

NIVA hadde en aktiv rolle i etableringen av CO₂GeoNet Europeisk forening, hvor NIVA sitter både i "General Assembly" og i "Executive committee". NIVAs datterselskap NIVA Chile SA har gått sammen med Nofima og SINTEF for å etablere et "Center of Excellence" for akvakultur i Chile. Dette vil styrke det norske samarbeidet mot en næring med store utfordringer og vekstpotensial.

NIVA fortsetter de omfattende prosjektaktivitetene i Kina innen miljøbistand og næringsutvikling. Norske institusjoner har ledet flere større miljøprosjekter i Kina det siste tiåret. Resultater og kompetanse blir nå formidlet gjennom en Miljøkompetanseskole, et samarbeid mellom Klif, DN, SINTEF, NIVA og en rekke kinesiske organisasjoner. Flere av NIVAs pågående prosjekter er temaer i undervisningen ved kompetanseskolen.

Noen store og viktige internasjonale prosjekter for NIVA er:

- Ukraina har signert FN's protokoll for vann og helse, som forutsetter planlegging av tiltak for å sikre trygt drikkevann og tilstrekkelige sanitærforhold for sine borgere. Etter anmodning fra Ukraina har Norge besluttet å bistå landet, og NIVA fikk i oppdrag å lede prosjektet. NIVA vil utvikle dette til et demonstrasjonsprosjekt for bedre vannforvaltning og implementering av vanddirektivet.
- NIVA er engasjert i et prosjekt i den berømte innsjøen Ohrid på Vest-Balkan. Prosjektet skal føre Makedonia og Albania sammen slik at de kan arbeide for utvikling av biologiske karakteriseringsmetoder for implementering av vanddirektivet. Dette er en av de største bevilgningene fra Utenriksdepartementet (UD) til miljøprosjektene på Vest-Balkan i år.
- NIVA er, sammen med kollegaer i Romania og ved NTNU i Trondheim, i gang med et stort prosjekt med en totalramme på over 11 mill. kroner finansiert av den bilaterale EØS-avtalen. Prosjektet skal studere belugastøren i nedre deler av Donau og i Svartehavet. Denne arten har vært hardt beskattet på grunn av verdifull rogn som brukes til kaviar. Til tross for at den har vært fredet de siste 10 årene, er bestanden av belugastør i dag bare 10 % av det den var for 50 år siden.

Omsetningen for prosjekter med internasjonal finansiering, samt prosjekter som er forankret i utlandet, var 56 mill. kroner i 2009 sammenlignet med 51 mill. kroner i 2008. Andel omsetning i internasjonale prosjekter utenom EU-land utgjorde 23 mill. kroner.

EUs forskningsprogrammer

EUs 7. rammeprogram (EU-FP7) startet opp i 2008. NIVA er engasjert i EU-prosjekter som er sentrale satsinger innen NIVAs kjerneområder koblet til implementering av vanddirektivet, klimaendringer, vannressursforvaltning og marin overvåking.

EurAqua er en samarbeidsorganisasjon for de sentrale vannforskningsinstituttene i alle europeiske land. NIVA har ledet EurAqua fra 2005, og tattet av etter 4 år som leder i 2009. NIVA er den første som har ledet organisasjonen i to perioder. EurAqua-samarbeidet gir anerkjennelse og viktig tilgang til internasjonale forskningsnettverk, til EU-kommisjonen og til andre europeiske miljøforvaltningsorganer. Samarbeidet er et springbrett for utvikling av EU-søknader og både WISER og REFRESH har røtter i EurAqua-samarbeidet.

Av større EU-prosjekter i 2009 der NIVA har en sentral rolle er:

- WISER er vårt største EU-prosjekt i år. NIVA har en sentral rolle i dette viktige prosjektet som skal utarbeide verktøy for integrert evaluering av økologisk tilstand i hht. vanddirektivet. Effekter av restaureringstiltak og klimaendringer er også inkludert. Prosjektet kan betraktes som et flaggskipprosjekt for vanddirektivet og har 25 partnere i 18 land.
- REFRESH er et nyoppstartet prosjekt, som viderefører forskningen omkring effekter av klimaendringer på ferskvannsøkosystemer. Fokuset er på forurensing fra landbruk, fysiske inngrep i elver og tørkestress. REFRESH skal pågå i 4 år (2010-2013) og har 25 partnere. NIVA deltar i forskningen rundt innsjøer og integrerte vassdragsmodellering, og Vansjø-Hobøl vassdraget i Østfold er et av "case studies".
- MESMA fokuserer på forvaltning av Europeiske havområder i forhold til implementering av EUs Marine strategi. Målsettingen er å utvikle integrerte forvaltningsmodeller og verktøy basert på europeisk samarbeid. Prosjektet omfatter datasystemer, kartlegging av marine habitater, økonomiske verdier og brukerinteresser. Forvaltningssystemer skal testes ved pilotområder, og NIVA er involvert både i Østersjøen, Svartehavet og Barentshavet. Prosjektet skal gi nasjonal og internasjonal forvaltning en felles verktøykasse for videre vurdering av miljøtilstand i europeiske havområder.
- MyOcean-prosjektet startet i 2009 og har som mål å etablere et første pan-europeisk observasjonsnett for havområdene under "GMES Marine Core services". Prosjektet går på etableringen av en europeisk havovervåking og havvarslingsystem hvor observasjoner, analyse, varsling og prognoser er viktige produkter. NIVA har ansvar for innsamling, kvalitetssikring og levering av globale biogeokjemiske data, samt ferrybox- komponenten i prosjektet.
- STRIVER er et treårig prosjekt som NIVA har koordinert med støtte fra Bioforsk. Prosjektet ligger under EUs 6. rammeprogram og har i alt involvert 13 partnere og ble gjennomført i perioden 2006-2009. Hovedmålet for prosjektet har vært å utvikle tverrfaglige verktøy og metoder for å implementere integrert vannressursforvaltning (IWRM) gjennom "twinning-aktiviteter" i fire vassdrag: Glomma (Norge), Tagus (Spania og Portugal), Tungabhadra (India) og Sesan (Vietnam and Kambodsja). En viktig del av arbeidet har vært å initiere IWRM-prosesser harmonisert med EUs rammedirektiv for vann i de ikke-europeiske vassdragene.

Det er viktig for NIVA å ha en løpende EU-portefølje. I overgangen fra EUs 6. til 7. rammeprogram gikk omfanget av NIVAs EU-portefølje ned, men vi er nå sterkt tilbake på denne konkurranseutsatte arenaen og har økt fra 7 mill. kroner i 2008 til 13 mill. kroner i 2009.

Forskningsbasert innovasjon

Forskningsbasert innovasjon ble etablert som et eget målområde i 2006. NIVA har hatt en god utvikling innen området, og ser det som et viktig vekstområde også de kommende årene. Profesjonalisering av NIVAs innovasjonsbaserte datterselskaper med kompetanse og kapasitet innen forretningsutvikling er viktig, likeså å utvikle skillet og grensesnittet mellom stiftelsen og innovasjonsvirksomheten. Merverdi som skapes gjennom innovasjon, skal brukes til egenstyrt forskning internt i NIVA.

Senteret for testing av teknologi for behandling av ballastvann (BallastTech-NIVA AS) er etablert på NIVAs marine forskningsstasjon Solbergstrand, og er i drift på 4. året. Utvikling og drift har også i 2009 vært vellykket, til tross for finanskrisen og markant økning i konkurransen på markedet.

NIVAs ledende kompetanse innen kjemisk felling i vann- og avløpsrensing har dannet utviklings-selskapet DOSCON AS, som har utviklet et styringskonsept som reduserer driftskostnadene og samtidig sparer miljøet.

NIVAs molekylærbiologiske kompetanse har initiert et nytt innovasjonsprosjekt som kan revolusjonere overvåking av biologisk mangfold i ferskvann. Innen akvakultur satser NIVA på utvikling av et beslutningsverktøy om lokalisering og drift av oppdrettsanlegg, spesielt egnet for vurdering av risiko for smitte mellom anleggene og tilvandrede vill-laks.

Samarbeidet med Forskningsparken AS, Campus Kjeller AS, Innovasjon Norge og Forskningsrådet er godt og skal utvikles videre. Innovasjonsrelaterte prosjekter styrker NIVAs samarbeid med andre forskningsinstitutter, og NILU, NINA, Veterinærinstituttet (VI) og Institutt for energiteknikk (IFE) er eksempler på dette.

Samfunnskontakt og omdømme

God og gjennomtenkt kommunikasjon skal bidra til at NIVA når sine mål og lykkes i rollen som ledende vannfaglig kompetansesenter. Dette krever bevissthet på at kommunikasjon er en del av arbeidet, i møtet med kunder, samarbeidspartnere, andre interessenter og media. For å få til dette ble det utviklet en kommunikasjonsstrategi som delstrategi til NIVAs strategi 2009-2012.

Posisjonering i det internasjonale markedet

NIVA tok initiativ til en mer aktiv dialog med politikere, beslutningstakere og forvaltningen i 2009 enn tidligere. I 2008/09 inntok NIVA en aktiv posisjon i det internasjonale markedet, hvor Utenriksdepartementet, Innovasjon Norge og Miljøverndepartementet initierer prosjektsamarbeid for å videreutvikle kontaktflaten med andre land. Dette har resultert i store prosjekter i Romania, Bulgaria, Albania, Bosnia og Ukraina. I 2009 ble det lagt et grunnlag for videre ekspansjon og styrket samarbeid med disse landene.

Utenriksdepartementet har valgt å bruke NIVA i flere bistandsprosjekter som er tilknyttet vann og helse. NIVA er blant annet inne i et stort prosjekt i Ukraina, som blir trukket frem som et skoleeksempel på hvordan denne type prosjekter skal gjennomføres. NIVAs viktigste oppgaver i bistandsprosjekter er kompetanseoverføring og institusjonsutvikling.

Mineralindustri, miljø og avfallshåndtering - posisjonering

NIVA har tatt flere initiativ for å profilere seg som kompetansemiljø innen bergverksindustri og miljø nasjonalt og internasjonalt i 2009. NIVA har også markert seg i media gjennom en rekke egeninitierte medieutspill om miljøproblemer i forbindelse med gruvedrift. Etter initiativ fra NIVA ble det

gjennomførte et seminar om bergindustri og miljøutfordringer på Stortinget i mai, med blant annet deltakere fra miljø- og energikomiteen og næringskomiteen.

NIVA var også vertskap for en internasjonal konferanse med 60 deltakere fra ulike land om miljøutfordringer knyttet til gruveindustriens håndtering av avfall. Den store diskusjonen dreier seg om fastavfallet bør deponeres under vann i kunstige eller naturlige innsjøer, i det marine miljøet, eller om det skal deponeres på land. Initiativtakere til konferansen var sammen med NIVA, Danmarks miljøundersøkelser (DMU) og University of Victoria, Canada.

Medieoppslag

NIVA oppnådde en økning i antall medieoppslag sammenlignet med 2008 fra 1.345 til 1.540 i 2009. Det representerer en 14,5 % økning, med en fordeling på 41 % i lokalaviser, 25 % i riksmedier, 16 % i regionsaviser, 11 % i magasiner/tidsskrifter, og henholdsvis 3 % i fagpresse og nyhetsbyrå.

Noen av sakene som har gitt NIVA mediedekning er:

- Algeoppblomstring i Oslofjorden våren 2009 førte til et stort medietrykk, og NIVA var oppe i topp på 350 medieklipp på en dag. Denne saken ga NIVA mye positiv medieoppmerksomhet, og var en flott profilering av instituttet.
- Etter oljeutslippet ved Langesund, da ”Full City” havarerte, tok NIVA raskt kontakt med Klif. Uhellet skjedde i kjerneområdet for NIVAs miljøovervåking, og våre målestasjoner kunne benyttes i overvåking. NIVA var også raskt ute i media med egeninitierte utspill for å synliggjøre vår kunnskap og kompetanse om det aktuelle geografiske området. Utspillene resulterte i bred mediedekning. Konkret fikk NIVA flere overvåkingsoppdrag som underleverandør til HI.
- Det ble også mye medieoppmerksomhet rundt undersøkelsene NIVA utførte for Klif, som viste at innholdet av kvikksølv i abbor i Sørøst-Norge har økt betydelig siden begynnelsen av 1990-tallet. Resultatene var overraskende og urovekkende, og viste at konsentrasjonen hadde økt med 60 % fra 1991 til 2008. Årsaken til økningen er ikke kjent, og det er viktig å følge utviklingen nøye.
- Tareskogen forsvant langs store deler av Norskekysten på 70-tallet som følge av invasjon av kråkeboller som beitete ned taren. NIVA har utført et prosjekt som dokumenterer betydningen av tareskogene i kystøkosystemet, de negative effektene av at tareskogen forsvinner og mulige løsninger på hvordan tareskog kan bevares. Resultatene er svært spennende fordi de kan bidra til å forklare den pågående gjenvæksten av tareskog i nedbeitede områder. NIVA har hatt uttallige medieoppslag om tareskogproblematikken. Det kan særlig nevnes at prosjektaktivitetene på Vega har vært formidlet som hovedoppslag i NRKs magasin Ut i naturen, i forbindelse med sesongstart for siste del av NRK-serien Himmelblå våren 2010.

Omdømme og kriseberedskap

En krise, eller kriselignende situasjon, som håndteres dårlig, kan resultere i en omdømmekrise for NIVA. Gjennom en årrekke har NIVA hatt fokus på å forebygge uheldige hendelser gjennom HMS-arbeidet. Etter uhellet på Solbergstrand i 2008, da en stor tank med flere tusen liter vann imploderte, har NIVA fulgt opp med å sette fokus på beredskap, krisehåndtering og krisekommunikasjon. I fjor ble NIVAs kriseplan ferdigstilt, og det ble gjennomført en såkalt ”table top” kriseøvelse i samarbeid med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Stang Media. I DSBs evaluering av øvelsen beskrives NIVA som godt rustet til å kunne håndtere en krise, og kommunikasjon håndteres profesjonelt og tillitsskapende.

Basisbevilgning og kompetanseutvikling

Forskningsrådet har gjennomført den første helhetlige beregningen og fordelingen av basisbevilgninger til Miljøinstituttene ut fra nye kriterier, som gir en resultatbasert grunnbevilgning

(RGB). Alt i alt kom NIVA rimelig godt ut av denne beregningen, og det er viktig å få bekreftelse på at vi er på linje med Forskningsrådets strategi og kvalitetskriterier. Fra 2008 til 2009 økte basisbevilgningen med 4,4 %, mens den økte med 9 % fra 2009 til 2010. I 2009 var bevilgningen på 25,538 mill kroner inkludert de strategiske instituttprogrammene som nå fases ut. I 2010 vil nye strategiske instituttsatsinger (SIS) bli planlagt, og gi nye forskningsprogrammer fra 2011.

For NIVA er basisbevilgningen og bevilgningen til nasjonale oppgaver fra Miljøverndepartementet instituttets viktigste ressurser for strategisk styrt forskningsinnsats, meritterende og kompetansebyggende virksomhet og markedsmessig tilpasning. NIVA bruker grunnbevilgningen til konkrete forskningsoppgaver, og har kriterier og prosess for dette. Kvaliteten på interne initiativ og søknader er god, og forskningslederne styrer prosesser med sikte på relativt få og strategisk viktige søknader fra seksjonene. NIVAs strategi ligger til grunn for alle initiativ, nyansatte prioriteres ettersom det er viktig for NIVA at deres kompetanse raskt integreres i NIVAs kunnskapsbase.

Vitenskapelig produksjon, stipendiater og dr. grader

NIVA har de senere år hatt en svært positiv utvikling når det gjelder publiseringer i internasjonale tidsskrifter med fagfelleevaluering. I 2009 nådde forskerne i NIVA 100 registrerte publikasjoner med referee-ordning, mot 90 i 2008. De siste årene har det vært avsatt en andel av grunnbevilgningen til publikasjonsvirksomhet. Ordningen gir støtte etter gitte kriterier når et arbeid sendes til en internasjonal journal, og har ført til en jevn stigning i antall publikasjoner.

I 2009 ble det produsert 154 rapporter i NIVAs egen rapportserie. Der har vært en svak nedgang i antall rapporter de senere år. En mulig årsak kan være at forskningsprosjekter nå publiseres internasjonalt i stedet for i NIVA-rapporter.

Samarbeid med universiteter er viktig for NIVA, og i den sammenheng er stipendiater en viktig ressurs for NIVA, NIVAs forskning og for rekruttering av forskere. NIVA har en egen stipendiatpolitikk for å sikre kompetanseutvikling, god oppfølging og integrering i NIVAs øvrige virksomhet. Antall stipendiater har økt de senere årene, og ved utgangen av 2009 hadde NIVA syv stipendiater hvorav tre avla dr. grad i løpet av 2009.

NIVA ser det som nyttig å ha ansatte som også har 20 %-stilling ved et universitet. NIVA hadde seks forskere i slike stillinger i 2009, og to universitetsansatte med bistilling ved NIVA.

Personale og arbeidsmiljø

Ved utgangen av 2009 hadde NIVA til sammen 222 ansatte (206 årsverk, hvorav 171 innen vannfaglige funksjoner). Ved utgangen av 2008 var antallet ansatte 211 (189 årsverk). Gjennomsnittsalderen for kvinner var 42,9 år og for menn 47,5 år.

Totalt fikk NIVA 32 nye medarbeidere i 2009, hvorav 24 i ulike vannfaglige funksjoner. Av disse var det 13 nye forskere (hvorav syv kvinner), mens det var åtte forskere som sluttet i 2009. I tillegg bidro interne forskeroppykk og stipendiater som avla dr. grad til at antallet forskere økte. Det totale antallet forskere i hovedstilling ved instituttet var på 127, hvorav 71 med dr. grad.

Fra 1. januar 2009 ble alle ansatte som er født fra og med 1. januar 1953 tilsluttet en innskuddspensjonsordning. Ansatte som er født før dette beholdt sitt medlemskap i Statens pensjonskasse (SPK). Forhandlingene med de tillitsvalgte om kompensasjonsordninger som følge av denne endringen pågikk gjennom hele året, og ble sluttført i henhold til planen i januar 2010. Til tross for at det var krevende forhandlinger, ble forhandlingene gjennomført i en konstruktiv og god tone.

Det ble satt i gang et lederutviklingsprogram for alle ledere i NIVA i 2009, der hovedhensikten er å styrke blant annet relasjonskompetanse slik at lederskapet i NIVA utvikles og styrkes til en felles lederskapsplattform.

Høsten 2009 ble det gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse i samarbeid med Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI). Hovedresultatene i undersøkelsen viste at den generelle medarbeider-tilfredsheten er meget god, og i henhold til målsettingen om 80 % generell trivsel. Hovedutfordringene som medarbeidere opplever er tid til kompetanseutvikling innenfor eget arbeidsområde og økende tidspress. Resultatene følges opp med tiltak i de ulike enhetene i 2010.

I 2009 var sykefraværet på 3,5 %, som samsvarer med NIVAs måltall på sykefravær. Det var ingen alvorlige skader eller tilløp til skader og uønskede hendelser i 2009.

NIVAs styre besto i 2009 av syv medlemmer. Av disse var fire kvinner, inkludert styreleder. Før 1. september var instituttets strategiske ledergruppe på syv medarbeidere, hvorav fire var kvinner, og av 12 forskningsledere var tre kvinner. Etter 1. september ble det innsatt en interimledelse med tre nye forskningssjefer, herav en kvinne og to menn. Av forskerstaben på 127 var 41 kvinner, og av instituttets åtte stipendiater var fire kvinner. Kjønnfordelingen for instituttet under ett var 101 kvinner og 121 menn. Det var 20 kvinner og 20 menn som arbeidet deltid.

NIVA har en uttalt politikk om å øke mangfoldet, og ved rekruttering arbeider vi kontinuerlig med å sikre mangfold og er meget bevisste på ikke å forskjellsbehandle eller diskriminere. Vi hadde ved utgangen av 2009 medarbeidere med opprinnelse fra i underkant av 40 ulike nasjonaliteter. Vi søker å øke kvinneandelen blant forskere og ledere, samt å øke andelen menn innenfor områder med høy kvinneandel.

Samfunnsansvar – ytre miljø

NIVA har ansvaret for sine aktiviteters eventuelle påvirkning på det ytre miljøet, og vurderer at miljøpåvirkningen generelt er lav. Et området som kan bidra til påvirkning på ytre miljø er kjemikalier i avløp fra vårt laboratorium i Oslo. For å undersøke om avløp fra laboratoriet påvirker ytre miljø er det gjort analyse av avløpsvannet. Resultater viser at konsentrasjonen av kadmium i avløpet fra NIVA er noe høy store deler av året, men vannføringen er svært lav. Siden NIVAs avløp fortynnes mye av øvrige avløp fra CIENS-bygget, er konsentrasjonene inn til det kommunale nettet trolig langt under de angitte grenseverdiene. For likevel å sikre at vi ligger under tillatte grenseverdier, har vi følgende aksjonspunkter:

1. Finne bedre målepunkter for vannføring, og eventuelt bedre egnet måleteknologi
2. Spore kilder i våre laboratorier som produserer kadmiumholdig avfall. Vurdere å endre til analysemetoder der kadmium ikke inngår, eller samle opp avløp fra de aktuelle instrumentene for avlevering til godkjent mottak.

Utover dette mulige funnet er det ikke konstatert utslipp til det ytre miljø som overskrider gjeldende forskrifter.

Økonomi

Brutto omsetning i NIVA var i 2009 på 236,5 mill. kroner, mot 217,7 mill. kroner i 2008. Resultatet ble et underskudd på 6,5 mill. kroner, mot et underskudd på 7,7 mill. kroner året før. Resultatet er dårligere enn forventet, og underskuddet skyldes primært økte driftskostnader og underskudd på prosjekter. Brutto omsetning for konsernet var 303,3 mill. kroner, og resultatet ble et underskudd på 3,95 mill. kroner, mot et underskudd på 4,43 mill. kroner i 2008.

Årets underskudd foreslås dekket av egenkapitalen. Stiftelsens egenkapitalandel blir da 19 % av totalkapitalen, og anses ikke som tilfredsstillende. Konsernets egenkapitalandel vil da være 17 % av totalkapitalen.

NIVA-Tech AS, med datterselskapene BallastTech-NIVA AS og DOSCON AS, hadde en brutto omsetning på 18,4 mill. kroner, og oppnådde et samlet resultat på 1,9 mill. kroner. Tilsvarende resultat for 2008 var på 1,2 mill. kroner.

Akvaplan-niva AS, med sine døtre Unilab Analyse AS og APN Barents, hadde en omsetning på 62 mill. kroner, og oppnådde et resultat på 3,3 mill. kroner, mot et overskudd på 1,5 mill. kroner året før.

Datterselskapet AquaBiota AB hadde en omsetning på 3,8 mill. kroner, og fikk et underskudd på 17 tusen kroner mot et overskudd i 2008 på 18 tusen kroner. NIVA Chile SA hadde en omsetning på 1,3 mill. kroner, og fikk et underskudd på 280 tusen kroner, mot et underskudd i 2008 på kr 4 tusen kroner.

NIVA er i liten grad utsatt for finansiell risiko, verken når det gjelder markeds-, kreditt- eller likviditetsrisiko.

Styret legger til grunn for årsoppgjøret at grunnlaget for fortsatt drift er tilstede, og at årsregnskapet er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det budsjetteres med et positivt driftsresultat for 2010, og det vil i 2010 iverksettes tiltak for å sikre positivt driftsresultat ved bl.a. reduksjon i kostnader og forbedret produktivitet.

Takk til NIVAs medarbeidere

Medarbeiderne er NIVAs viktigste ressurs. Deres kunnskap, motivasjon og entusiasme er helt grunnleggende for NIVAs videre utvikling. Styret retter en stor takk til alle medarbeiderne for en imponerende innsats i 2009, og ser fram til det videre samarbeidet.

Oslo, 27. april 2010

Anne Enger
Styreleder

Tor-Petter Johnsen

Else Løbersli

Trond Schumacher

Kjell Magnus Norderhaug

Thorjörn Lärssen

Eli Aamot

Greta Bentzen

Resultatregnskap

(1000 kroner)

NIVA-GRUPPEN			Noter	NIVA	
2008	2009			2009	2008
273,392	303,262	Driftsinntekter	3	236,531	217,667
150,696	164,326	Lønn & sos. kostnader	4	130,547	120,768
69,146	80,255	Direkte prosjektutlegg		62,257	54,252
48,914	52,219	Administrasjonskostnader		42,827	41,722
8,427	9,455	Avskrivninger	6	8,961	7,946
277,182	306,256	Sum driftskostnader		244,592	224,688
-3,790	-2,994	DRIFTSRESULTAT		-8,061	-7,020
0,000	0,000	FINANSPOSTER			
2,382	1,598	Aksjeutbytte		2,000	0,094
-2,268	-1,368	Finansinntekter		0,732	1,108
0,000	0,000	Finanskostnader		-1,118	-1,516
0,000	-0,018	Gevinst ved salg av aksjer		0,000	0,000
-0,335	0,000	Tap ved salg av aksjer		-0,018	0,000
-0,221	0,212	Nedskrivning av aksjer		0,000	-0,409
		Netto finansposter		1,596	-0,723
-4,012	-2,782	RESULTAT FØR EKSTROD. POSTER		-6,465	-7,744
-4,012	-2,782	Res. før skatt og min.interesser		-6,465	-7,744
0,706	0,754	Skattekostnad	7	0,000	0,000
-0,284	0,415	Minoritetsandel av overskudd	11	0,000	0,000
-4,434	-3,952	ÅRETS RESULTAT		-6,465	-7,744
		Overføring til annen egenkapital		-6,465	-7,744

NIVA-GRUPPEN
2008 2009

Balanse pr. 31.12

(alle tall i hele tusen)

Note NIVA
2009 2008

NIVA-GRUPPEN				Note	NIVA	
2008	2009				2009	2008
		Anleggsmidler				
		Immaterielle eiendeler				
0,377	0,120	Utsatt skattefordel		7	0,000	0,000
0,377	0,120	Sum immaterielle eiendeler			0,000	0,000
		Varige driftsmidler				
3,407	4,953	Tomter, bygninger og annen fast eiendom		6	3,928	3,407
34,194	38,099	Maskiner, anlegg, inventar o.l.		6	35,662	32,232
37,601	43,053	Sum varige driftsmidler			39,591	35,639
		Finansielle anleggsmidler				
0,000	0,000	Investering i datterselskaper		8	4,114	4,114
22,194	20,420	Investering i aksjer og andeler		8	19,646	21,420
22,194	20,420	Sum finansielle anleggsmidler			23,760	25,534
60,172	63,593	Sum anleggsmidler			63,351	61,173
		Omløpsmidler				
		Fordringer				
40,068	49,199	Kundefordringer			26,962	27,018
14,987	8,528	Andre fordringer			4,452	10,428
0,000	0,000	Kortsiktige konsernfordringer		9	8,742	9,037
21,100	27,997	Honorarreserve		2	20,564	11,651
76,155	85,724	Sum fordringer			60,721	58,132
61,687	74,164	Bankinskudd, kontanter o.l.		10	28,115	25,683
137,843	159,888	Sum omløpsmidler			88,836	83,815
198,015	223,481	Sum eiendeler			152,187	144,988
		Egenkapital				
40,000	40,000	Grunnfond, aksjekapital			40,000	40,000
5,734	-2,242	Annenn egenkapital			-11,564	-5,098
45,734	37,758	Sum egenkapital		12	28,436	34,902
2,270	1,456	Minoritetsinteresser		11	0,000	0,000
		Gjeld				
		Avsetninger for forpliktelser				
11,525	13,514	Pensjonsforpliktelser		5	13,514	10,716
0,191	0,174	Utsatt skatt		7	0,000	0,000
11,716	13,688	Sum avsetninger for forpliktelser			13,514	10,716
17,400	12,904	Annenn langsiktig gjeld				
17,400	12,904	Annenn langsiktig gjeld		13	11,938	16,188
		Sum annenn langsiktig gjeld			11,938	16,188
55,255	87,191	Kortsiktig gjeld				
20,178	21,853	Forskudd fra kunder			47,736	32,008
20,327	15,354	Skyldig offentlige avgifter m.v.			16,010	15,430
0,000	0,000	Leverandørgjeld			11,142	17,186
0,995	0,414	Gjeld til konsernselskaper		9	0,886	1,253
24,141	32,862	Betalbar skatt		7	0,000	0,000
120,895	157,675	Annenn kortsiktig gjeld			22,526	17,306
		Sum kortsiktig gjeld			98,299	83,182
150,011	184,267	Sum gjeld			123,751	110,086
198,015	223,481	Sum egenkapital og gjeld			152,187	144,988
		Pantstillelser		14		

Anne Enger

Anne Enger
Styreleder

Kjell Magnus Norderhaug

Kjell Magnus Norderhaug

31. desember 2009
Oslo, 27. april 2010

Tor-Petter Johnsen

Tor-Petter Johnsen

Eli Aamot

Eli Aamot

Thorjorn Larsen

Thorjorn Larsen

Else Løbersli

Else Løbersli

Trond Schumacher

Trond Schumacher

Greta Bentzen

Greta Bentzen (adm.dir.)

Kontantstrømoppstilling 2009

NIVA-GRUPPEN		(alle tall i hele 1.000 kroner)	NIVA	
2008	2009		2009	2008
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
-4,012	-2,782	Resultat før skattekostnad	-6,465	-7,744
8,427	9,455	Ordinære avskrivninger	8,961	7,946
0,335	-0,018	Tap ved utrangering av varige driftsmidler		
-6,015	-9,569	Tap ved salg og nedskrivning av aksjer	-0,018	0,409
-7,781	-4,973	Endring i fordringer og honorarreserve	-2,589	-9,117
11,521	41,753	Endring i leverandørgjeld	-6,045	-7,817
2,475	33,866	Endring i andre gjeldsposter	21,161	8,616
		Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	15,006	-7,706
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
0,000	0,000	Innbetalinger på langsiktige lånefordringer	0,000	0,000
-11,185	-14,907	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler, netto	-12,913	-10,198
6,000	1,807	Innbetalinger av finansielle fordringer og andeler i andre foretak	1,792	5,983
-0,579	-0,015	Salg av fast eiendom		
-5,764	-13,115	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		
		Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-11,121	-4,215
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
-0,680	-0,780	Omregningsdifferanser m.m		
-3,795	-4,496	Utbytte ført mot egenkapital		
	-4,987	Skattekostnad tidligere år ført mot egenkapital		
		Netto endring av langsiktig gjeld	-4,250	-4,250
3,488	1,989	Utbetaling ved kjøp av egne aksjer		
-0,987	-8,274	Pensjonsforpliktelser 1.1 ført mot egenkapital	0,000	0,000
		Økning av pensjonsforpliktelser	2,798	2,908
		Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-1,452	-1,342
-4,275	12,477	Netto kontantstrøm for perioden	2,432	-13,263
65,963	61,687	Kontanter ved periodens begynnelse	25,683	38,945
61,687	74,164	Kontanter ved periodens slutt	28,115	25,683
		<u>Denne består av:</u>		
-4,275	12,477	Endring bankinnskudd m.v.	2,432	-13,263

NOTER TIL REGNSKAPET 2009

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven 1998. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder. Interne kjøp og salg, interne overførslar og mellomværende er eliminert i konsernregnskapet. I konsernregnskapet inngår følgende selskaper: NivaTech AS med datterselskapet BallastTech AS, Doscon AS og NIVA Chile, AquaBiota AB, Akvaplan NIVA AS med datterselskapene Unilab Analyse AS og Akvaplan Barents i Murmansk.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Enkelte poster er vurdert etter andre regler, og redegjøres for nedenfor.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er som hovedregel fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

Aksjer i datterselskaper og øvrige datterselskaper

Anleggsaksjer balanseføres til anskaffelseskost. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående. Øvrige anleggsaksjer er vurdert etter kostmetoden.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Pensjoner

Morselskapet med datterselskaper er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapenes pensjonsordninger tilfredsstiller loven krav på dette området. Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Estimatavvik og planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsstid i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor).

Leieforpliktelser

Morselskapet inngikk i 2006 en husleieavtale med Forskningsparken på 15 år for lokalene i Ciens Eiendom AS. Den årlige forpliktelsen utgjør 7,1 mill kroner og indeksreguleres med 0,75 % av årlige konsumprisindeks. Det er ikke inngått andre leieavtaler eller leasingavtaler av vesentlig betydning utover ordinære husleieavtaler for avdelingskontorene i Bergen, Grimstad og Trondheim samt for datterselskapene.

Beløp i 1000 kroner hvis ikke annet er nevnt

Note 2 Oppdrag i arbeid

Inntektsføring skjer til salgspris i takt med framdrift i prosjektene. Oppdrag i arbeid er deretter nedskrevet med 10% i morselskapet og 20% i Akvaplan-niva as.

Note 3 Driftsinntekter

	NIVA		NIVA-GRUPPEN	
	2009	2008	2009	2008
Prosjektinntekter	205 027	191 342	271 028	246 102
Basisbevilgning	25 413	21 379	25 413	21 379
Nasjonale oppgaver	4 308	4 308	4 308	4 308
Andre driftsinntekter	1 783	638	2 513	1 603
Sum	236 531	217 667	303 262	273 392

Note 4 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser m.m.

Lønnskostnader	NIVA		NIVA-GRUPPEN	
	2009	2008	2009	2008
Lønninger	98 668	89 985	128 511	116 235
Folketrygdavgift	15 490	14 738	17 907	16 686
Pensjonskostnader	13 353	14 558	13 886	16 301
Andre ytelser	3 036	1 487	4 022	1 471
Sum	130 547	120 768	164 326	150 696
Antall ansatte pr. 31.12	222	211	293	273

Datterselskaper har mottatt skattefunn midler på 1,889 mill kroner hvorav 0,896 mill kroner er gått til reduksjon av lønnskostnader under driften, og 0,993 mill kroner har gått til reduksjon i driftskostnader.

Honorar til styrets medlemmer og lønn og annen godtgjørelse til administrerende direktør utgjorde henholdsvis 243 og 920 i NIVA og 297 og 2 887 i konsernet.

Det er ikke ytet lån eller stillet sikkerhet for lån hverken til daglig leder eller noen av styrets medlemmer.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2009 utgjør 126 i NIVA. I tillegg kommer honorar for revisjon av prosjekter og andre tjenester med 37 som for det meste er viderebelastet. For konsernet utgjør dette henholdsvis 247 og 159

Note 5 Pensjonskostnader og –forpliktelser

Det ble med virkning fra 31.12.08 foretatt en partiell utmelding i Statens Pensjonskasse (SPK) for alle ansatte i NIVA født før 01.01.53. De utmeldte ble samtidig meldt inn i en innskuddspensjonsavtale med Vital forsikring.

SPK har utført beregninger av pensjonsforpliktelse og fiktivt fond for NIVA pr. 31.12.09 basert på disse forutsetninger.

Selskapet har pensjonsordninger som omfatter 51 personer i stilling, 0 med oppsatte rettigheter og 55 løpende pensjonister. Ordningen omfatter ytelser etter lov om Statens Pensjonskasse. Pensjonsordningen er ikke fondsbasert. Beregningene følger norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader.

Datterselskapene Akvaplan-niva AS og Unilab-Analyse AS avviklet sine ytelsesordninger og gikk over til innskuddspensjon med virkning fra 01.01.2010.

Pensjonskostnad	NIVA		NIVA GRUPPEN	
	2009	2008	2009	2008
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	3 065	9 085	3 065	9 774
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	7 445	10 507	7 445	10 552
Avkastning av pensjonsmidler	-7 145	-9 401	-7 145	-9 453
Administrasjonskostnad	66	228	66	245
Arbeidstakers andel av årets premie	-429	-1 675	-429	-1 675
Resultatført estimatendring avvik	4 046	5 814	4 046	5 998
Netto pensjonskostnad før arbeidsgiveravgift	7 049	14 558	7 049	15 441

Pensjonsforpliktelse	2009	2008	2009	2008
Beregnete pensjonsforpliktelse	137 774	212 565	137 774	214 120
Pensjonsmidler (fiktivt fond)	-131 264	-159 996	-131 264	-160 975
Netto pensjonsforpliktelse	6 510	52 569	6 510	53 145
Arbeidsgiveravgift	918	7 412	918	7 469
Sum estimert pensjonsforpliktelse	7 428	59 981	7 428	60 790
Ikke resultatført estimatavvik	20 993		20 993	176
Balanseført pensjonsforpliktelse	13 514	10 716	13 514	11 525

Ikke resultatført actuarielt tap som skal resultatføres over de neste 5 år	7 428	41 327	7 428	41 327
--	-------	--------	-------	--------

Økonomiske forutsetninger	2009	2008	2009	2008
Avkastning på pensjonsmidler	5,00 %	5,75 %	5,00 %	5,75 %
Diskonteringsrente	5,40 %	5,20 %	5,40 %	5,20 %
Årlig lønnsvekst	2,50 %	4,00 %	2,50 %	4,00 %
Årlig G-regulering	4,00 %	3,75 %	4,00 %	3,75 %

Note 6 Driftsmidler

	Tomter, bygninger og annen fast eiendom		Driftsløsøre, inventar, maskiner o.l.		Sum	
	NIVA	NIVA-GRUPPEN	NIVA	NIVA-GRUPPEN	NIVA	NIVA-GRUPPEN
Anskaffelseskost 1/1	8 285	8 285	65 907	70 831	74 192	79 077
Anskaffet	716	1 741	12 196	13 187	12 912	14 928
Avgang kostpris						
Anskaffelseskost 31/12	9 001	10 026	78 103	83 979	87 104	94 005
Akk.avskrivninger	5 073	5 073	42 441	45 880	47 514	50 953
Bokført verdi 31/12	3 928	4 953	35 662	38 099	39 590	43 053
Ord avskrivninger	195	195	8 766	9 260	8 961	9 455
Avskrivning i %	2 - 10 %		10 - 25%			

Note 7 Årets skattekostnad – utsatt skatt

Fra 2008 er forskningsinstitutter fritatt for formueskatt. Morselskapet har et betydelig skattemessig fremførbart underskudd. Utsatt skatt og utsatt skattefordel relaterer seg til datterselskaper i Norge og Sverige og er av den grunn oppført med bruttotall i balansen.

Skattekostnaden i konsernet er på totalt 754 og fremkommer således:

Betalbar skatt	498
Endring utsatt skatt	256
Sum skattekostnad	754

Utsatt skatt gjelder datterselskapet Akvaplan NIVA AS.

Note 8 Finansielle anleggsmidler i morselskapet

Selskap	Forretnings-kontor	Eierandel	Stemmeandel	Egenkapital	Resultat
Akvaplan-niva AS	Tromsø	94%	94%	10 733	2 483
Nivatech AS	Oslo	100%	100%	809	722
AquaBiota AB	Sverige	75%	75%	504	-17
NIVA Chile S.A	Chile	100 %	100 %	-256	-280

NIVA-GRUPPEN

Selskap	Bokført verdi	Eierandel
Miljøforskningssenteret AS	26	25,6 %
Ciens Eiendom AS	774	32,4 %
Ciens Eiendom KS	18 777	29,2 %
EIFair AS	764	40,2 %
Andre aksjer	79	
Sum	20 420	

Note 9 Mellomværende med selskap i samme konsern m.v.

	NIVA	
	2009	2008
Nivatech AS	1 037	1 050
BallastTech NIVA AS	4 268	6 271
Akvaplan Niva AS	1 850	245
Geomor-NIVA	0	-15
AquaBiota AB	0	-96
NIVA Chile S.A	716	308
Doscon AS	91	20
Unilab Analyse AS	-106	0
Sum	7 854	7 784

Alle transaksjoner med nærstående selskaper skjer til markedsmessige betingelser.

Note 10 Bundne bankinnskudd

	<u>NIVA</u>	<u>NIVA-GRUPPEN</u>
Skattetrekksmidler som inngår i posten	574	1 823
Bankgaranti prosjektforskudd	0	0

Note 11 Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser pr. 1.1	2 270
Reduksjon i min.interesser ved oppkjøp	- 1 023
Minoritetenes resultatandel	415
Minoritetsinteresser pr. 31.12	1 455

Note 12 Egenkapital

	<u>NIVA</u>	<u>NIVA-GRUPPEN</u>
Egenkapital 1.1.2009	34 902	45 734
Årets resultat	-6 465	-3 952
Overkurs ved kjøp av egne aksjer i APN		-4 775
Andre justeringer		751
Egenkapital 31.12.2009	28 436	37 758

NIVA er en selveiende stiftelse.

Note 13 Langsiktig gjeld

	<u>NIVA</u>		<u>NIVA-GRUPPEN</u>	
<u>Langsiktig gjeld</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Gjeld til kredittinstitusjoner	11 938	16 188	12 904	17 400
Sum	11 938	16 188	12 904	17 400

Neste års avdrag på langsiktig gjeld utgjør 2 750. Av den langsiktige gjelden forfaller 2 062 først etter fem år.

Note 14 Pantstillelser og garantier m.v.

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Gjeld som er sikret ved pant og lignende		
Gjeld sikret ved pant	12 904	17 049
Garantier for skattetrekksmidler	4 300	4 300
Sum	17 204	21 349
Balanseført verdi av eiendeler pantsatt for egen gjeld og garantier	17 204	21 349

Norsk institutt for vannforskning

Gaustadalléen 21 • 0349 Oslo
Telefon: 02348 • Faks: 22 18 52 00
www.niva.no • post@niva.no